

PYMs arbeid blant pay-tavyteraindianerne i Paraguay

Rudolf Leif Larsen

I 1957 prøvde norske misjonærer – tre kvinner – å få kontakt med pay-tavyteraindianerne. De reiste – dels med lastebil og dels med oksekjerre - sørover fra Bella Vista del Norte, nord i Amambay-fylket. Målet var Tranquerita, et område som staten hadde gitt til de indianerne som bodde rundt omkring på stor-gårdene. Reisen var svært slitsom og lang, men etter 3 døgn var de framme, og tok inn i ei forlatt indianerhytte. Men problemer med jordeier som gjorde krav på området, og sykdom, gjorde at de måtte gi opp prosjektet.

Det ble da istedet tatt opp arbeid i Paso Cadena, som ligger i Caaguazu-fylket.

I 1967 gjorde Anna Strømsrud og hennes medarbeidere et nytt forsøk, og de fikk etablert kontakt med mange av pay-tavyterabosetningene både i Amambay- og Concepción-fylket. Ettersom statens helsestell var helt fraværende, ble det naturlig å starte et enkelt helsearbeid. Særlig var tuberkulosen en stor utfordring.

I 1968 fikk misjonen tildelt et område i Yby Yau (Concepción-fylket) hvor indianerne kunne bosette seg. På denne tiden var det fremdelse vanlig at indianerne bodde på stor-gårdene rundt omkring. Men mange ønsket seg eget område, og kom til denne «kolonien» i Yby Yau.

I 1973 ble det opprettet kontakt med Norsk Utviklingshjelp, noe som resulterte i en kontrakt på ca 750.000 kr for å bygge et hospital, personal-boliger, jord-bruksmaskiner etc.. I mars 1975 kunne dette innvies i nærvær av forsvarsministeren, general Marcial Samaniego, og andre høyere autoriteter.

Som en påskjønning for dette arbeidet fikk Anna Strømsrud en medalje fra regjeringen ved forsvarsministeren.

Hospitalet ble bemannet med norske sykepleiere, assistert av lokale. På denne tiden var det omkring 90 km til nærmeste sykehus, så det kom folk – både indianere og andre - fra et stort område. Her var fødestue,

behandling av vanlige sykdommer, tuberkulose etc, samt enkel tannbehandling (tanntrekking).

Samtidig prøvde man å etablere et mere moderne jordbruk, men det viste seg snart at jordsmonnet var svært tynt, og ikke egnet for maskinelt jordbruk. Denne delen av prosjektet ble avvirket, og de store maskinene ble solgt.

Ut på 1980-tallet ble lege ansatt på hospitalet. Man ønsket etter hvert å overføre hospitalet til helsemyndighetene i Concepción-fylket, og det ble realisert i 1988. Samtidig ble skjøtet på boblassen overført til «kolonien». Pym avsluttet da sitt engasjement blant pay-tavytera-indianerne på grunn av manglende ressurser (både personell og økonomi).

Hospitalet fungerte i varierende grad de neste 20 årene, med lokalt personell. I 2006 fikk de støtte fra Den Tyske regjering og fylkes-administrasjonen til å pusse opp hospitalet, samt å fornye utstyret.

Nå framstår hospitalet som en relativ velfungerende institusjon. Leder er pay-tavytera-kvinnen Rufina Duarte (bildet). Sammen med seg har hun en lege, en sykepleier og en tannlege. De betjener først og fremst indianerne i sonen.

Bygget er i god stand, og fungerte som ønsket.

Samtidig forstår en at det er en stor utfordring spesielt i skolene i de 20 – 30 indianer-koloniene som finnes i området. Mange av skolene har dårlige bygg (hytter) og lite utstyr. Det er stort behov for læremateriell og utdanning av lærere fra samme stamme.

De sosiale og helsemessige behovene er betydelige, og dette utfordrer til en innsats for pay-tavyteraene.